

Ředitel FN Ostrava MUDr. Svatopluk Němeček, MBA: Byl to dobrý rok.....

Pomalu se blíží konec roku 2009 a je mou milou povinností pokusit se zrekapitulovat a zhodnotit, co nám a naši nemocnici tento rok přinesl.

Kdybych to měl udělat jednou větou, tak by zněla: Rok 2009 byl pro naši fakultní nemocnici velmi dobrým rokem. Ale protože mám naštěstí trochu větší prostor, budu konkrétnější.

Daří se nám pokračovat ve všech pozitivních základních směrech rozvoje, které jsme si před několika lety vytyčili ve strategii naší nemocnice. A v roce 2009 se nám to společně dařilo ještě výrazněji než v letech předchozích. Je to samozřejmě trochu paradoxní, protože rok 2009 je rokem, kdy i naši republiku plně zasáhla globální ekonomická krize. Stačí se podívat do našeho nejbližšího okolí. Někdy i drastické propouštění ve velkých podnicích, růst nezaměstnanosti, významné snižování platů..... A mohl bych pokračovat. Nic z toho se českého zdravotnictví díky finančním rezervám zdravotních pojišťoven zatím nedotklo. Zatím!! Rok 2010 bude asi rokem, kdy tyto negativní ekonomické vlivy pocítíme i my.

Těší mě, že jsme díky síle ekonomiky naší nemocnice zvládli financovat výrazný nárůst tarifů zdravotních sester i nezdravotnických pracovníků bez toho, že bychom museli sahát na nenárokové složky mezd, jak to provedli v mnoha jiných nemocnicích. Díky dobrým ekonomickým výsledkům jsme mohli ještě před koncem tohoto roku vyplatit i mimořádné finanční odměny pro všechny kategorie našich zaměstnanců. Jsem rád, že tak můžeme ohodnotit vysoké pracovní nasazení i výborné výsledky, kterých naši lidé dosahují.

Ale pojďme teď k rekapitulaci našich výsledků v jednotlivých klíčových oblastech.

Ekonomika

V oblasti hospodaření se nám v letošním roce opravdu dařilo. Příčin je hned několik. Podařilo se nám dosáhnout poměrně dobrého růstu příjmů od zdravotních pojišťoven. Velkou roli přitom sehrála skutečnost, že jsme v závěru předchozího roku dokázali vykázat v systému DRG potřebný objem péče. V letošním roce to pak přineslo v rámci konečného vyúčtování několik desítek milionů korun. A také se nám už takřka na všech odděleních dostala „do krve“ velmi dobrá rozpočtová disciplína v rámci kontroly nákladů. Zanedbatelné není samozřejmě ani to, že pokračuje náš trvalý tlak na dodavatele materiálu a léčiv na co nejnižší ceny. V mnoha komoditách tak máme jedny z nejnižších cen v rámci celé republiky. Díky tomu jsme mohli například ve mzdové oblasti realizovat vcelku slušný reálný růst. Chci na tomto místě poděkovat všem, kteří se na těchto výborných ekonomických výsledcích podílejí. Počítejme však s tím, že to příští rok budeme mít mnohem, mnohem těžší.

Investice

Vysoká míra investic je nutná pro udržení tempa s rychlým technologickým rozvojem moderní medicíny i pro rychlou obnovu našich přístrojů a budov. Bez velkých investic zkrátka a dobře nemůžeme být špičkovou nemocnicí. Finance, které to však vyžaduje, jsou opravdu závažné. Naštěstí se nám v tomto směru letos opravdu velmi dařilo. Musím v této souvislosti ocenit velkou vstřícnost zřizovatele – ministerstva zdravotnictví právě k naší nemocnici. Celkem v letošním roce proinvestujeme zhruba miliardu korun!! (Některé investiční akce se asi protáhnou do začátku příštího roku.) Část této obrovské sumy je z našich vlastních zdrojů, větší část ze státních dotací a z evropských fondů. Samozřejmě, že nám v tomto velmi pomáhá skutečnost, že jsme schopni každoročně dosahovat zisk ve výši několika desítek milionů korun, který používáme jako tzv. vlastní zdroje k těmto státním dotacím. Mezi největší investiční akce letošního roku patří rekonstrukce onkologického pavilonu (přes 300 milionů Kč), realizace projektu CyberKnife – centra stereotaktické radiochirurgie (zhruba 250 milionů Kč), přístrojové vybavení traumatologie (necelých 100 milionů Kč), 1. etapa rekonstrukce Traumatologického centra (20 milionů Kč), přístrojové vybavení onkologického centra (necelých 90 milionů Kč) a mnoho dalších.

Spokojenost pacientů

Spokojenost pacientů patří mezi naše základní

dlouhodobé cíle. Ať chceme nebo ne, bez ní nemůžeme být dlouhodobě úspěšní. Mnohdy se stává, že nás pacienti nehodnotí podle medicínských úrovně poskytnuté péče, kterou ostatně velmi často nejsou schopni zhodnotit, ale podle toho, jak se k nim personál chová. To je důvod, proč ve spolupráci s renomovanou agenturou STEM/MARK provádíme průzkum spokojenosti našich klientů na opravdu reprezentativním vzorku hospitalizovaných pacientů (vždy přes 3000). Výsledky výzkumu spokojenosti na jednotlivých pracovištích, prováděného stejnou metodikou již čtvrtý rok za sebou, přinášejí určitě cennou zpětnou vazbu – zdali spokojenost stagnuje, roste či klesá a proč. Letošní výsledky potvrdily vysokou spokojenost v rámci celé nemocnice i drobné zlepšení oproti předchozímu roku. Nedávno publikované výsledky spokojenosti pacientů za loňský rok ve velkých státních nemocnicích přinesly pro Fakultní nemocnici Ostrava velmi lichotivé 1. místo. Jsem rád, že jsme v tomto ohledu tak úspěšní i celorepublikově. Navíc – srovnání všech fakultních nemocnic je prováděno právě agenturou STEM/MARK velmi seriózním způsobem, a to na vzorku mnoha tisíc respondentů. Bohužel v tisku jsou často zveřejňovány „průzkumy“ postavené např. na internetovém hlasování, které mají k reprezentativním výsledkům i metodice daleko a kdy se člověk opravdu leckdy nestačí divit..... Ale novináři mají žebříčky rádi.

(Pokračování na straně 3)

Foto: Táňa Malá

Popáleninové centrum FNO patří ke špičkovým pracovištím v rámci České republiky. U příležitosti 55. výročí jeho vzniku uspořádaly Společnost popáleninové medicíny ČLS JEP a Popáleninové centrum FNO 5. a 6. listopadu v Clarion Congress Hotelu Ostrava 15. výroční konferenci popáleninové medicíny.

Více informací přineseme v příštím čísle. (šim)

VZP– úbytek péče v roce 2009 – jaký bude důsledek???

Ilustrační foto: Jiří Zerzoň

Od poleletí tohoto roku lze ve FNO vysledovat jednoznačný trend – úbytek ošetřených pojištěnců z VZP. Za normálních okolností by se jednalo o zcela přirozený jev, tak jak jsme ho zažili v minulosti již několikrát. Co nás ale v této souvislosti trápí, je hrozba negativního dopadu úbytku ošetřených pojištěnců VZP v podobě finanční srážky za poskytnutou zdravotní péči.

Naše největší pojišťovna i vedení FNO pozoruje tento trend s velkým znepokojením a na jednáních o roce budoucím padají z úst zástupců VZP slova jako dopady finanční krize, prodloužení doby splatnosti úhrad, nulové nárůsty úhrad, regulace nákupu zdravotní péče apod.

Od roku 2007 celý systém veřejného zdravotnictví prošel změnou, kterou lze shrnout do zkratky DRG, kdy úhrada za hospitalizaci dle tohoto mechanismu je daná jasně – součinem relativní váhy dané skupiny a základní sazby. Bodové ohodnocení poskytované zdravotní péče a její stabilní růst již není v popředí priorit...

Platná úhradová vyhláška, na kterou se odkazují kontrakty s jednotlivými zdravotními pojišťovnami, obsahuje i kritéria, která musí každé zdravotnické zařízení splnit, aby dosáhlo kýženého, pokud možno co nejvyšší úhrady za péči, kterou poskytlo klientům pojištěným. Jejich nedosažení může znamenat jediné – finanční regulace úhrad směrem dolů.

Jedním z těchto kritérií je dosažení počtu hospitalizovaných pacientů, který jak jsem již v úvodu naznačila, má v tomto roce u VZP opět klesající trend. Nejen snížení absolutních čísel ošetřených, ale také přesun k regionálním zdravotním pojišťovnám jako jsou ČPZP (bývalá HZP) a RBP, nám dělají v případě VZP vrásky na čele.

Důvody nebudu komentovat, co si však zaslouží naši obrovskou pozornost, je možný konečný důsledek – snížení celkové úhrady v tomto i roce příštím od naší největší zdravotní pojišťovny (pokud nedojde ke snížení deficitu chybějících pacientů, můžeme hovořit o srážce až 40 mil. Kč !!!).

Kde je problém, musí být také řešení. Ale kde brát pacienty, resp. pacienty právě VZP? Řešení tohoto problému by mělo spočívat ve zvýšení produktivity práce všech klinik FN Ostrava, sledování délky hospitalizace pacientů a v neposlední řadě optimalizace variabilních nákladů.

Zda-li budou tato opatření funkční uvidíme v květnu příštího roku.

Ing. Petra Lampartová,
náměstkyně pro ekonomiku a finance

Vyhlášení grantové soutěže IGA MZČR 2010–2015

Dovolujeme si Vás informovat, že byla vyhlášena grantová soutěž IGA MZČR, termín pro předložení projektů je 8. 1. 2010. Pokud budete mít zájem zpracovat grantovou přihlášku, kontaktujte prosím co možná nejdříve Útvar náměstka ředitele pro vědu a výzkum. Děkujeme Vám za spolupráci.

MUDr. Václav Procházka, Ph.D., MSc.,
náměstek pro vědu a výzkum

Akreditační střípky – tentokrát o nás, úspěších a neúspěších

Předakreditační audit JCI konaný počátkem listopadu je za námi, zprávy jsou napsány, úkoly rozděleny. A před námi jsou Vánoce, ten zvláštní čas „měkkosti srdce“, rozjímání, duchovních zastavení, a s blížícím se koncem roku i bilancování. Čas, kdy na chvíli ztrácíme obavy z čisté upřímnosti k sobě i k druhým a nějak více se otvíráme a jsme ochotni naslouchat. Tedy optimální doba na malé hodnocení.

Je mi jasné, že „slepení“ něčeho tak nesourodého jako je duchovní kontext Vánoc s ryze pragmatickým systémem kvality bude mnohým z vás připadat zcela nevhodné. A přece... Vše v lidském životě spolu nějak souvisí, obohacuje nás a nabízí poučení a tedy i možnost zkvalitnění nás samotných, potažmo našich životů. Každá okolnost, radostná i ta bolavá, nás posouvá vpřed, a to minimálně v tom smyslu, že nás nutí zamyslet se, udělat si na věc vlastní názor a učit se. A pro mne osobně byla návštěva inspektorů JCI velkým poučením. Oněch sedm dnů v maximální pozornosti a „vysokých obrátkách“ bylo pro nás všechny, auditory nevyjímaje, velmi náročným obdobím, které opět potvrdilo staré pravdy o psychologii člověka a modelech jeho chování ve stresových situacích. Samozřejmě chyby malé i větší se vyskytly a reakce na jejich odhalení byly rozdílné, ale ve většině případů předvídatelné.

Chyby byly, jsou a budou, ale toto kon-

Ilustrační foto: Jiří Zerzoň

statování nestačí a s každou chybou je nutno intenzivně pracovat a zamyslet se, proč vznikla. Chybu nelze přehlížet s přesvědčením, že stejně nic nemůžeme změnit, protože systém, papíry, finance, lidé a jiní universální viníci nám to nedovolují. A právě práce s chybami byla jednou z oblastí, kterou inspektoři nepovažovali za zcela dořešenou a optimálně funkční. Toto je onen výše zmiňovaný prostor pro osobní upřímnost při hloubání o vlastní iniciativě, přínosu a chťení.

Se zjištěními jste byli seznámeni formou zprávy a školení, realizovaného 1.12.2009. Jednalo se o chyby zařaditelné do kategorie neustále se opakujícího individuálního pochybení i o chyby systémové. Inspektoři JCI prokázali po celou dobu auditu maximální vstřícnost a profesionalitu, předvedli nám rozdíly v myšlení „tady“ a „tam“ a dopady metody „5x proč“ v praxi. Tam,

kde z našeho pohledu byla dostačující dobrá znalost prostředí a z ní vyplývající pocity, oni vyžadovali konkrétní čísla. Kde my jsme volili typicky českou květnatou obhajobu, oni čekali fakta. Učili nás ptát se do hloubky „proč a k čemu?“ To je však problematika, o které jsem psala v minulých číslech Nemocničních listů a nebudu je tedy dále rozebírat.

S určitými šrámy jsme obstáli v procesu náročného mezinárodního prověřování kvality našich služeb a do „ostrého“ auditu nás čeká ještě jeden předaudit (23.-26.2.2010) a především pak veliký kus práce v relativně krátkém časovém úseku. Děkuji touto cestou všem, kteří přispěli a ještě přispějí ke společnému dílu. Někteří z vás kontaktovali v průběhu i po auditu zaměstnance úseku manažera jakosti a vyslovovali podporu a nabízeli pomoc. Někteří s odstupem času pochopili „o čem to je“ a rovněž chtějí pomoci. Velmi si tohoto přístupu ceníme a pro mne osobně má lidská upřímnost a pocit sounáležitosti větší cenu než všechny certifikáty světa. Je to pro mne známka toho, že i přes veškerou pragmatičnost dnešního světa lidské srdce stále zůstává lidské.

Krásné Vánoce a do roku 2010 pevně zdraví a TOP kvalitu jak v pracovním, tak především pak v osobním životě.

Ing. Gabriela Franková,
manažerka jakosti FNO

Ředitel FN Ostrava MUDr. Svatopluk Němeček, MBA: Byl to dobrý rok.....

(Pokračování ze strany 1)

Dobré jméno nemocnice

Ať se nám to líbí nebo ne, význam dobrého jména neboli image jakékoliv instituce je v dnešní době obrovský a stále roste. Pro zdravotnictví a nemocnici to platí snad dvojnásob. Jsem proto rád, že se nám na tomto poli daří zviditelňovat nemocnici a dobré výsledky naší práce. Informace o naší fakultní nemocnici v regionálních i celostátních médiích jsou velmi časté a v naprosté většině případů jde o výstupy pozitivní. Trvale se zviditelňujeme špičkovými výsledky v péči poskytované mnohými našimi pracovišti (v letošním roce asi nejvíce dominovalo popáleninové centrum a úsilí o záchranu popálené Natálky). Ale často je pozitivně zmiňována naše nemocnice i jako celek – ať už jde o vysokou spokojenost pacientů, výborné ekonomické výsledky nebo probíhající modernizace a investiční rozvoj. Chci zde proto ocenit ty z Vás, kteří se na mediální prezentaci naší nemocnice i jednotlivých pracovišť jakýmkoliv způsobem podílíte. Víím, že v některých případech jde o aktivity velmi náročné na čas i trpělivost. Ale bez trvalé propagace se prostě neobejdeme. Novináře a média potřebujeme.

Kvalita péče a bezpečnost pacientů

Koncem roku 2007 jsme získali jako první fakultní nemocnice v České republice akreditaci Spojené akreditační komise. V roce loňském jsme se rozhodli systém řízení kvality nejen udržet na vysoké úrovni, ale posunout jej zase o stupeň výš a usilovat o získání nejprestižnější mezinárodní zdravotnické akreditace – akreditace Joint Commission International. Mimo jiné nám to umožní podílet se na ekonomicky velmi zajímavém projektu léčby zahraničních pacientů. Příprava na tuto akreditaci, která probíhala hned od začátku letošního roku, na nás samozřejmě kladla poněkud vyšší nároky než akreditace česká. Spoustu věcí, které v rámci této přípravy musíme dát do pořádku, bychom byli nuceni vyřešit tak

či tak. Samozřejmě to takto musíme udělat rychle a všechno najednou. Bohužel příprava na akreditaci zahrnuje také spoustu papírování. To je ale v medicíně a medicínské legislativě obecný trend, který příliš neovlivníme. Řečeno velkým českým myslitelem Járou Cimrmanem – může se nám to nelíbit, můžeme s tím nesouhlasit, ale to je tak všechno, co s tím můžeme dělat. Akreditace nám umožní připravit se na tyto legislativní požadavky v předstihu a v konečném důsledku právně chránit naše zaměstnance. V letošním roce nás inspektoři JCI v rámci přípravy na akreditaci navštívili hned dvakrát. První návštěva začátkem roku byla docela studenou sprchou. Zčásti také proto, že jsme tehdy takřka netušili, co po nás inspektoři vlastně chtějí a co v jednotlivých oblastech požadují. Při druhém „zkušebním auditu“ jsme již dopadli mnohem lépe. Inspektoři ocenili obrovský kus práce, který jsme v mezidobí odvedli. Samozřejmě, že je stále mnoho věcí, které musíme do „ostrého“ auditu v JCI v polovině příštího roku ještě zvládnout. Máme však všechny předpoklady k tomu, abychom se stali první českou fakultní nemocnicí akreditovanou dle JCI. Věřím, že toho cíle v příštím roce společně dosáhneme.

Chtěl bych všem ještě jednou poděkovat za odvedenou práci i nasazení a za výborné výsledky, kterých jsme jako Fakultní nemocnice Ostrava v roce 2009 dosáhli.

Zároveň bych Vám chtěl všem popřát krásné Vánoce a do nového roku 2010 hodně zdraví a štěstí (a samozřejmě také pevné nervy)!

Současný stav laparoskopie a torakoskopie

Zástupce České chirurgické společnosti prof. MUDr. Miloš Duda, DrSc. (na snímku vlevo) předal přednostovi Chirurgické kliniky FNO doc. MUDr. Janu Dostalíkovi, CSc., Maydlovu medaili s diplomem...

Oborné konference věnované laparoskopii a torakoskopii, které pořádá Chirurgická klinika FNO společně se Sekcí miniinvazivní chirurgie ČCHS a FZS OU, si našly oblibu nejen u chirurgů v Česku, ale i za hranicemi. Šestého setkání, které proběhlo 29. a 30. října v Clarion Congress Hotelu Ostrava, se zúčastnilo 168 lékařů, mezi nimi také odborníci ze Slovenska, Německa a z Litvy. Význačným okamžikem tohoto setkání bylo ocenění doc. MUDr. Jana Dostalíka, CSc., přednosty Chirurgické kliniky FNO: za zásluhy o rozvoj české chirurgie převzal z rukou zástupců České chirurgické společnosti prof. MUDr. Miloš Duda, DrSc. a doc. MUDr. Jana Švába, CSc., Maydlovu medaili s diplomem České chirurgické společnosti ČLS JEP.

Na konferenci bylo předneseno přes šedesát sdělení, zabývala se mj. laparoskopii v onkologické chirurgii, vývojem laparoskopické chirurgie jater, laparoskopickou gastrektomií, roboticky asistovanou chirurgií apod. Zajímavou novinkou

byl letos showkvíz laparoskopických operací, kdy při zajímavých videozáznamech operací se účastníci konference mohli pomocí hlasovacího zařízení vyjádřit, jak by sami určité případy řešili.

„Nesmírně si vážíme toho, že naše pozvání přijal i prof. dr. Almantas Maleckas z Kaunasu v Litvě, specialista v bariatrické chirurgii, čili v chirurgické léčbě obezity,“ uvedl pro *Nemocniční listy* přednosta doc. Dostalík. „Dr. Maleckas provádí tyto operace nejen v Litvě, ale i ve Švédsku, a jeho referovaná sestava pacientů představuje téměř 1 000 laparoskopických gastrických by-passů.“

Podle přednosty doc. Dostalíka pravděpodobným směrem dalšího rozvoje laparoskopické chirurgie budou metody jednoportové chirurgie (SILS – Single Incision Laparoscopic Surgery) – přes jeden vstup do dutiny břišní a NOTES (Natural Orifice Transluminal Endoscopic Surgery). „O operacích přes přirozené otvory se diskutuje více než 3 roky. Uvedu alespoň jeden z přístupu do dutiny břišní. Přes dutinu ústní se zavede operační fibroskop do žaludku, perforuje se jeho stěna a fibroskop pronikne do volné dutiny břišní. S pomocí nástrojů, které se pak vysunou z operačního fibroskopu, se provede cholecystektomie a žlučník se pak vytáhne přes žaludek a jícen z úst. Několik operačních sestav prováděných metodou NOTES má už například Indie nebo Brazílie, ale existuje ještě celá řada problémů, takže tuto metodu prozatím nelze všeobecně použít.“

Konference se již tradičně zúčastnily i sestry z operačních sálů a sestry pečující o pacienty na JIP bezprostředně po chirurgických výkonech,

Sesterskou sekci zahájila vrchní sestra Chirurgické kliniky FNO Bc. Eva Kalužová.

v sesterské sekci se jich sešlo 110. Tématy jejich přednášek byly – torakoskopické výkony z pohledu sestry, horní hrudní sympatektomie a pooperační péče, ošetrovatelská péče u pacienta po laparoskopické cholecystektomii a další.

Helena Šimová

Reprezentační ples FN Ostrava

Srdečně zveme všechny zaměstnance a jejich blízké na reprezentační ples FN Ostrava, který se uskuteční v sobotu 30. 1. 2010 od 19:00 hodin již tradičně v prostorách hotelu Clarion (dříve Atom).

Předprodej vstupenek bude zahájen 4. 1. 2010 na sekretariátu ředitele FN Ostrava u pí Karnovské, kontakt – kl. 2280. **(tob)**

Beskydské ORL dny již po patnácté

Místem letošních Beskydských ORL dní, které proběhly ve dnech 6.–7. 11. 2009 byl hotel Sepetná. Jednání se zúčastnilo přes 200 lékařů a sester z celé ČR, hlavním tématem byla problematika nemocí hrtanu.

O významu akce svědčí velmi dobré odborné zastoupení; členy panelu byli prof. Chrobok (ORL klinika Nemocnice Pardubice), prof. Šlapák (ORL klinika FN Brno), dr. Gál (ORL klinika FN u sv. Anny Brno), dr. Zábrodský (ORL klinika FN v Motole Praha) a další.

Pozornost byla věnována mikrolaryngoskopii hrtanu u benigních lézí hrtanu. Bylo zdůrazněno, že je nezbytné maximálně šetřit sliznici hlasivek, nezbytné je proto speciální instrumentarium.

Velkou pozornost a diskusi vyvolaly přednášky

o prekancerózách hrtanu a o časných stadiích rakoviny hrtanu. Většina pracovišť u těchto lézí preferuje chirurgickou léčbu, velkou výhodou u některých stavů je použití CO₂ laseru (naše pracoviště tímto laserem disponuje), pomocí kterého lze provádět velmi delikátní zákroky v hrtanu. Základní podmínkou je nicméně časná detekce těchto slizničních změn, zde je velmi důležité i využití stroboskopického vyšetření. Opět zaznělo, že každý, kdo má více než 3 týdny trvající změnu hlasu, by měl být vyšetřen na odborné ambulanci.

Velmi zajímavé bylo sdělení prof. Chroboka o zobrazovacích metodách hrtanu. Zdůraznil, že je nezbytná úzká kooperace kliniků a radiologů, protože terminologie užívaná kliniky je pro radiology „cizí řečí“. Je proto třeba se vzájemně učit.

Po odborném programu následoval tradiční společenský večer s tancem, kde byly navázány nebo utuženy přátelské a pracovní kontakty a dozněly kuloárové diskuse k přednášeným tématům. S velkou odezvou se setkala ochutnávka vína se skvělými hudebníky. Skutečným překvapením pro všechny bylo vystoupení „Banánové Haliny“,

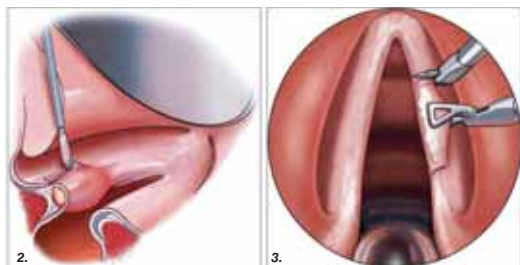

která zaujala jak přítomné dámy, tak pány.

Závěrem lze shrnout, že se pořadatelům podařilo udržet dobrou úroveň této krátké, ale velmi intenzivní akce, a to jak v odborné části, tak i části společenské. Organizátoři se těší na XVI. Beskydské ORL dny, které se budou konat ve dnech 5.–6. 11. 2010.

Doc. MUDr. Pavel Komínek, Ph.D., MBA,
přednosta ORL kliniky

1. XVI. Beskydský ORL den.
2. Operace polypu na hlasivce.
3. Operace leukoplakie pravé hlasivky. Prekancerózy a nádory hrtanu se často projevují pouze chrapotem.

Ostravský internistický den

Interní klinika FNO uspořádala (za spoluúčasti FZS OU, III. interní kliniky FN Olomouc, OS-ČLK Ostrava a ČAS) v pátek 27. listopadu už 12. ročník Ostravského internistického dne. Všechny přítomné účastníky pozdravil v zastoupení ředitele FNO náměstek pro léčebnou péči MUDr. Josef Srovnal. Ve svém krátkém vystoupení mj. poděkoval přednostovi, vrchní sestře a celému jejich týmu za zorganizování této konference, která se jako první uskutečnila v novém přednáškovém sále v Domově sester.

Koordinátory vědeckého programu byli přednosta Interní kliniky FNO doc. MUDr. Arnošt Martínek, CSc., jeho zástupci – MUDr. Vladimír Hrabovský a MUDr. Ivo Valkovský

a také přednosta Onkologické kliniky MUDr. David Feltl, Ph.D. Obsahem Ostravského internistického dne bylo mezioborové téma: nádorová onemocnění – prevence, časná diagnostika a léčba. Přednášející věnovali pozornost moderním trendům v onkogynekologii, včasné diagnostice zhoubných nádorů kůže a také bronchogenního karcinomu, klinickým projevům nádorů ledvin a močových cest z pohledu internisty, doporučeným postupům u prekanceróz v gastroenterologii, algoritmu diagnostiky nádorů zažívacího traktu, interpretaci pozitivitu onkomarkerů v onkologii, specifickým předoperačním přípravou u nemocných s nádorovým onemocněním, hovořilo se zde rovněž o ošetřovatelské péči při výživě pacientů s PEG, úloze sester při aspirační cytologii u nádorů a útvárů dutiny břišní a retroperitonea a o dalších otázkách.

Text a foto: (šim)

1. V zastoupení ředitele FNO pozdravil přítomné účastníky MUDr. Josef Srovnal, náměstek pro léčebnou péči (na snímku vlevo).
2. MUDr. Tomáš Král se ve svém sdělení zabýval paraneoplastickým syndromem z pohledu internisty...
3. XII. Ostravský internistický den se uskutečnil poprvé v novém konferenčním sále v přízemí Domova sester...

Projekt umožní vybudovat trenažéry terénních rizikových situací pro studenty

V nedávné době byla ve FN Ostrava zahájena realizace projektu CZ.1.07/2.2.00/07.0323: *Inovace didaktických postupů a podpora distančního vzdělávání ve studijních kurzech akreditovaného oboru Společenská patologie a logistika terénních rizikových situací*, který byl podpořen z operačního programu EU Vzdělávání pro konkurenceschopnost částkou bezmála 20 mil. Kč. V rámci projektu budou inovovány dosavadní vzdělávací programy a dojde taktéž k vytvoření nových multimediálních studijních opor ve formě filmového a obrazového materiálu. V neposlední řadě budou přímo v areálu naší nemocnice vybudovány trenažéry simulující reálné situace, s nimiž se absolventi mohou při své forenzní činnosti v praxi setkat; nositelem projektu je MUDr. Igor Dvořáček, Ph.D., přednosta Ústavu soudního lékařství. K tomuto velice zajímavému projektu se podrobněji vrátíme v příštím čísle Nemocničních listů.

Bc. Jiří Hynčica,
útvár náměstka pro vědu a výzkum

Současné investiční akce a další plány...

5. ledna 2009 byla zahájena první polovina jedné ze současných nejvýznamnějších investičních akcí – rekonstrukce onkologické kliniky. Na její průběh a další záměry v oblasti investiční výstavby ve FNO jsme se zeptali Ing. Ivo Žolnerčíka, náměstka pro techniku a provoz.

Budoucí Centrum stereotaktické radiochirurgie...

Zahájení provozu Onkologické kliniky v nových prostorách se plánuje na 1.1.2010...

V současné době (16. 11. 2009 – pozn. red.) se dokončují práce ve 2. nadzemním podlaží onkologické kliniky, kde bude umístěna hematatoonkologická JIP. Celá rekonstrukce by měla skončit do konce listopadu tohoto roku. Možná vás bude zajímat, že v těchto dnech se na klinice začne budovat také informační systém sloužící pro archivaci a další zpracování obrazových dat – PACS.

Jak pokračuje výstavba nové ozařovny – centra stereotaktické radiochirurgie?

Betonový skelet budovy je už hotov, v současné době se provádějí obzdvíčky a další práce. Hodně teď bude záležet na klimatických podmínkách, protože beton musí uzrát. Stavba by

měla být dokončena během února příštího roku.

Kdy začne rekonstrukce Kliniky nukleární medicíny?

To bude záležet na tom, jak rychle se onkologická klinika vystěhuje z náhradních prostor v infekčním a plicním pavilonu. Než se do těchto prostor nastěhuje Klinika nukleární medicíny, musí se tam ještě vymalovat! Další část kliniky se přestěhuje do centrálních laboratoří, kde už zůstane natrvalo. Rekonstrukce Kliniky nukleární medicíny by měla začít v lednu 2010 a skončit v létě téhož roku. Provoz kliniky bude po dobu její rekonstrukce částečně zachován, funkční zůstane 2 gamakamery.

Jaké běží další investiční akce?

Před nedávnem, 1. října, začala rekonstrukce Traumatologického centra a urgentního příjmu a dále výstavba nového oddělení centrální sterilizace - v bývalém skladu SZM a přilehlých prostorách. Pokud bychom přistoupili k rekonstrukci stávající centrální sterilizace, museli bychom její provoz odstatit nejméně na 4 měsíce a zabezpečovat jej prostřednictvím jiných nemocnic, což by se dost dražilo. Chtěl bych proto v této souvislosti velmi ocenit současné řešení, které navrhla Jana Šafránková, zástupkyně vrchní sestry Oddělení centrální sterilizace.

Kryt CO se přebuduje na centrální serverovnu a centrální šatny pro zaměstnance.

V bývalých prostorách části odboru zásobování se buduje nové oddělení centrální sterilizace...

Rekonstrukce urgentního příjmu a traumatologického centra probíhá za plného provozu...

Co nás čeká v příštím roce, kromě již zmiňovaných akcí?

Až se Oddělení centrální sterilizace přestěhuje do nově vybudovaných prostor, začne se zde s výstavbou 2 infekčních operačních sálů a 12 nových lůžek intenzivní péče. Chystáme už také projekt na rekonstrukci celého Oddělení operačních sálů. Na poliklinice by měl být vybudován segmentový operační sál pro Oční kliniku (v bývalé lůžkové části Centra pro děti s vadami zraku). Podali jsme rovněž tři projekty na zateplení polikliniky, diagnostického komplexu a plicního pavilonu. V prostorách již nepotřebného krytu CO bude zřízena centrální serverovna s telefonní ústřednou a také centrální šatny pro zaměstnance FNO, atp.

Za rozhovor poděkovala: Helena Šimová

MRSA a co dál?

Ojedinelou celostátní odbornou konferencí, zabývající se problémem MRSA, uspořádal úsek hygienika FNO ve spolupráci se Statutárním městem Ostrava, Aesculap Akademií a Společností prevence nozokomiálních nákaz. Akce proběhla 18. listopadu v Clarion Congress Hotelu Ostrava pod záštitou MUDr. Michaela Víta, Ph.D., hlavního hygienika ČR.

„Konference nebyla určena pro naše zdravotníky, my se řídíme vypracovanými vnitřními předpisy, jejich striktní dodržování ocenili nedávno dokonce i inspektoři JCI při posledním předauditu,“ říká RNDr. Renata Podstatová, vedoucí úseku hygienika FNO. „Tato akce byla určena zejména pracovníkům zařízení následné péče či sociální péče, ta se totiž mnohdy obávají přijímat pacienta kolonizovaného/infikovaného MRSA. Celý problém se stává mnohem komplikovanějším, když lékaři v překladové nebo propouštěcí dokumentaci skutečnost, že je pacient kolonizován, raději neuvedou. Chtěli jsme proto všem pozvaným účastníkům vysvětlit, že MRSA není žádná ebola, ale že je to mikroor-

ganismus, který je mezi námi a musíme se s ním také naučit bezpečně žít. Hovořilo se zde nejen o výskytu MRSA a protiepidemických postupech při jejím výskytu, ale i o prevenci a také následné léčbě. Konferenci byl přítomen například prof. MUDr. Milan Kolář, Ph.D., z LF UP a FN Olomouc, který je, řekla bych, mikrobiolog par excellence a v České republice velmi uznávaný odborník. Z dalších hostů mohou jmenovat MUDr. Helenu Šrámovou, CSc., z MZ ČR, doc. MUDr. Rastislava Maďara, Ph.D., ze Společnosti prevence nozokomiálních nákaz, Renatu Pokornou ze Spojené akreditační komise ČR a další.“

K překvapení a také k potěšení pořadatelů

Na snímku zleva - Renata Pokorná, RNDr. Renata Podstatová, MUDr. Helena Šrámová, CSc., a doc. MUDr. Rastislav Maďar, Ph.D.

byl o odbornou akci nemalý zájem, do Ostravy se sjelo na 120 zdravotníků a pracovníků sociálních služeb, převážně z Moravy. Každý z účastníků obdržel i edukační materiál - brožuru „Doporučené postupy při výskytu MRSA“.

Úsek hygienika FNO plánuje uskutečnit tuto konferenci také v Praze, a to na jaře příštího roku.

Text a foto: (šim)

Londýn očima oftalmologa

1.

V červenci 2009 jsem se jako držitel grantu organizace European Board of Ophthalmology (EBO) zúčastnil za zvýhodněných podmínek 4-týdenní stáže v jedné z největších očních nemocnic na světě – Moorfields Eye Hospital (MEH) v Londýně. Byla založena již v roce 1804 a jedná se o prestižní pracoviště, kde pracuje cca 70 oftalmologů - konzultantů a další desítky lékařů v tréninkovém procesu. Je součástí systému státního zdravotnictví, má však také privátní sekci. Podílí se na péči o pacienty z celého světa, postgraduálním vzdělávání a výzkumu. Je spojena s největším oftalmologickým výzkumným ústavem na světě – Institute of Ophthalmology.

Celou dobu stáže jsem strávil ve vitreo-retinálním centru, které se zabývá chirurgií sítnice a sklivce. Měl jsem možnost vyšetřovat pacienty, sledovat vitreo-retinální operace (jen choroby sítnice jsou v MEH operovány denně na 3 operačních sálech z celkových 8) a v neposlední řadě klást dotazy veškerému personálu. Každý den jsem byl přiřazen k jednomu z 8 vitreo-retinálních konzultantů, se kterým jsem měl možnost diskutovat jednotlivé pacienty, obecné

2.

3.

doporučené postupy, specifika britského zdravotnictví i experimentální léčebné metody, které jsou v MEH vyvíjeny, jako např. genovou terapii chorob sítnice, model umělého oka, atd.

Během měsíce jsem měl možnost zevrubně poznat jak funguje britský zdravotnický systém, který je nám často dáván za vzor z hlediska akreditačních pravidel. Pravdou je, že funguje velmi dobře, ovšem s obrovskými náklady na personál i materiální vybavení. Veškerý materiál včetně sofistikovaných mikrochirurgických nástrojů je na jedno použití. U všech očních operací je přítomen anesteziolog (zajišťuje dohled, případně všechny typy anestezie), dostatečný počet středního zdravotnického personálu, konzultant a mladý lékař v tréninku. Minimálně polovinu operací provádějí lékaři v tréninku pod dohledem konzultanta, což pacienti berou jako samozřejmost. Konzultanti operují pouze komplexní případy nebo privátní pacienty. Velmi dobře funguje také spolupráce s praktickými lékaři, optiky, optometry i očními ambulantními specialisty. 99 % zákroků je prováděno jako jednodenní chirurgie, nemocnice má méně než 20 lůžek (a většinu z nich hostelového typu).

Velmi důležitým faktorem a také celosvětovým trendem, který se podílí na výborných léčebných výsledcích, je organizace samotné oftalmologické péče ve smyslu subspecializací, kterých je v oftalmologii více než 10. Doba, kdy přednosta rozumí všem odbornostem a provádí všechny typy očních operací skončila v minulém století.

Vynikající je i výukový systém pro mladé lékaře, kteří mají propracovaný systém klinických seminářů, kurzů, zajištěnou rotaci na jednotlivých subspecializacích, dohled konzultanta a také časný začátek operativy postupně po krocích až k samostatně prováděným operacím pod zkušeným vedením. Zde je však poctivě uvést, že vzhledem k tomu, že oftalmologie patří v Británii mezi 3 nejprestižnější obory, konkurence je obrovská a šance získat pozici v oftalmologii, natož v MEH, je velmi malá. Lékaři jsou výborně teoreticky připraveni a není výjimkou, že jsou v nemocnici „od rána do noci (včetně víkendů)“.

Při porovnání s úrovní naší péče konstatuji, že je třeba ocenit, že máme v týmu několik špičkových odborníků/chirurgů, kteří snesou ta nejpřísnější měřítka, ale právě vzhledem k subspecializacím je třeba dát čas, důvěru a prostředky vedení k tomu, aby vybudovali plnohodnotný tým pokrývající celé spektrum péče. Příslibem je ať už podpora vzdělávacích stáží, tak např. vybudování dalšího operačního sálu (minimálně 2 operační sály má většina okresních očních oddělení i v ČR). Věřím, že ze získaných zkušeností budou profitovat zejména naši pacienti.

**MUDr. Jan Němčanský,
Oční klinika**

4.

5.

1. The Tower Bridge a The Tower.
2. Nejstarší budova Moorfields Eye Hospital.
3. Čára pro zrakově handicapované od nejbližší stanice metra k Moorfields Eye Hospital.
4. Institute of Ophthalmology.
5. Nové křídlo Moorfields Eye Hospital.

Půlstoletí Lékařské knihovny

Základy naší odborné knihovny byly položeny již v r. 1953, na podkladě „Směrnice pro knihovnickou a bibliografickou službu zdravotnických zařízení MZ“. Nebylo zde však odborné vedení této činnosti a vynaložené finanční prostředky byly ve většině případů využívány pouze několika významnými odborníky a zájemci o odbornou lékařskou literaturu. Oficiální vznik knihovny se datuje od roku 1959, kdy zde přišel odborný knihovník PhDr. Stanislav Jelen a byla založena Ústřední lékařská knihovna Krajského ústavu národního zdraví v Ostravě. V této souvislosti je třeba vzpomenout několik významných odborníků – lékařů, příznivců a později i přátel knihovny, kteří se velkou měrou zasloužili o její vznik: Doc. MUDr. Č. Dvořáček, MUDr. B. Hejda, MUDr. J. Kalina a Doc. MUDr. K. Typovský.

V prvním desetiletí činnosti knihovny je provedena centrální evidence knižního fondu, vznikají katalogy, místní seznamy, pomocná evidence časopisů. Pracuje se na důsledné koordinaci odběru lékařských periodik (zejména zahraničních) ve zdravotnických zařízeních v rámci našeho kraje, vzniká plán metodické pomoci ostatním lékařským knihovnám regionu.

V 70. letech se rozbíhá pravidelná cirkulace zahraničních časopisů ze Státní vědecké knihovny Ostrava a LF Olomouc a v návaznosti na tuto službu je zřízeno reprografické středisko, které zhotovuje xerokopie ze zapůjčených periodik na základě požadavků čtenářů. Knihovna objed-

nává národní i světové bibliografie, ty jsou pak základem pro vznik bibliograficko-informačních služeb (Current Contents, Index Medicus, Bibliographia Medica Českoslovacca apod.).

Začátek 80. let je charakteristický zejména přechodem klasického ručního vyhledávání literatury z tištěných bibliografií na strojové rešeršování z on-line zdrojů v systému Golem. Pravidelně jsou pořádány výstavy zahraniční literatury „Libri Medici“, v rámci těchto akcí lze nakoupit větší množství jinak těžce dostupné, takzvané „devizové“ literatury.

90. léta minulého století jsou pro zaměstnance knihovny velice náročná. Tak jako odborná oddělení nemocnice, i knihovna absolvuje v r. 1995 stěhování z bývalého zábřežského areálu do Poruby. Rok poté je na základě dotace MZ ČR zakoupeno základní hardwarové vybavení a knihovnický systém Rapid Library, což umožní automatizaci veškerých knihovnických služeb. Je započata retrokonverze celého knižního fondu, která je dokončena v r. 2006, a v této době rovněž přecházíme na nový knihovnický systém Clavius.

Současnost. Z webových stránek knihovny, které jsou umístěny v rámci webu naší nemocnice, můžete vidět celé spektrum činností a služeb, které knihovna dnes poskytuje. Jedná

Foto: archiv FNO

se o klasické výpůjční a cirkulační služby, dále specializované bibliograficko-informační a rešeršní služby, zpracovávání a evidenci publikační činnosti našich zaměstnanců, zajišťování překladů pro pracoviště nemocnice. Najdete zde také aktuální seznamy odebíraných časopisů, licencované přístupy do on-line zdrojů, vyhledávání v našem on-line katalogu. Knihovna je zapojena do úzké spolupráce zejména s informačními středisky a odbornými knihovnami v rámci vědecko-informační sítě ve zdravotnictví, metodicky vede lékařské knihovny v Moravskoslezském regionu. V rámci sítě lékařských knihoven ČR patří ke špičkovým pracovištím. Velkou zásluhu na tomto stavu má management naší nemocnice, který má pozitivní přístup k pořizování informačních zdrojů jak klasického tištěného charakteru, tak on-line přístupů do databází. To nám umožňuje poskytovat zaměstnancům, především lékařům a zdravotním sestrám, služby na vysoké úrovni a přispívat tak k základnímu cíli naší nemocnice – kvalitně léčenému a spokojenému pacientovi.

Ludmila Stuchlá, vedoucí Lékařské knihovny

1. PhDr. Stanislav Jelen, zakladatel Ústřední lékařské knihovny Krajského ústavu národního zdraví v Ostravě.
2. LIBRI MEDICI '82.

Inzerce

www.posedlost.cz

Nemáte ještě vyčerpaný fond FKSP? Přijďte si k nám vybrat ze široké nabídky zájezdů do celého světa- pobytové a poznávací zájezdy, wellness pobyty, lyžařské a adrenalinové zájezdy, plavby, rybolov, potápění, golf.....

Prodej LÉTA 2010 zahájen !!!

Slevy za včasný nákup, až 2 děti ZDARMA, minimální záloha.

Stejně ceny, bonusy a slevy jako u pořádající cestovní kanceláře, profesionální a individuální přístup, pouze pojištěné CK, možnost platby také poukázkami SodexoPass, Accor services, Chéque Déjeuner, fakturou atd.

Domov sester - 14.p., tel.: 596 633 291, 774 784 094,
774 784 084, info@posedlost.cz

Jsme POSEDLÍ cestováním..... A co Vy?

BLAHOPŘEJEME

V měsíci **prosinci** oslaví významné životní jubileum naši kolegové:

Miroslav Jurčík
MUDr. Radmila Ličková
Jana Tichá
Ondřej Škulavík
Kristina Pudová

Děkujeme za práci, kterou jste pro naši nemocnici vykonali a do dalších let Vám přejeme radost a spokojenost v osobním životě.

Vedení FN Ostrava

Přednáška o správném stravování v seniorském věku

Letos už druhou přednášku určenou bývalým zaměstnancům FNO zorganizoval oddělení vzdělávání a péče o zaměstnance vedené PhDr. Petrem Reimerem. Přednáška se uskutečnila ve čtvrtek 19. listopadu v nové konferenční místnosti v přízemí Domova sester.

Téma si důchodci zvolili prostřednictvím ankety sami – význam správného stravování v životě člověka, zvláště v seniorském věku. S podrobnými a zajímavými prezentacemi vystoupily Martina Siwková a Helena Marčíšová, nutriční terapeutky z Odboru léčebné výživy a stravování, které v závěru setkání rovněž zodpověděly dotazy přítomných seniorů. **(šim)**

Téma si důchodci zvolili prostřednictvím ankety sami – význam správného stravování v životě člověka, zvláště v seniorském věku. S podrobnými a zajímavými prezentacemi vystoupily Martina Siwková a Helena Marčíšová, nutriční terapeutky z Odboru léčebné výživy a stravování, které v závěru setkání rovněž zodpověděly dotazy přítomných seniorů. **(šim)**

INZERCE ZDARMA

Prodám vybavení na skialpinismus:

1. boty KOFLACH 1 000,- Kč (modročervené) č. 26,5
2. boty DYNAFIT Tour Lite TLT 35 1 500,- Kč (šedomodré) č. 7
3. boty REICHLÉ CONCORDIA 1 000,- Kč (černořialové) č. 7
4. lyže HAGAN + Silveretta 300 (zelené) 170 cm + hůlky LEKI + pásky 1 500,- Kč
5. lyže FISCHER Extreme (zelené) 3 000,- Kč 180 cm + DIAMIR Fritschi M + hůlky LEKI + pásky
6. lyže SOLOMON X-mountain 2 500,- Kč 180 cm + DIAMIR L + hůlky LEKI + pásky

Informace na tel. 739 505 876 nebo na deathlon@post.cz

Hledání krásy ve všednostech života

- tak lze charakterizovat pojetí výtvarných děl autorky Šárky Mrvové, která v těchto dnech hostuje v Galerii Ametyst FNO. I když uspořádala už několik samostatných výstav (její obrazy najdeme i v soukromých sbírkách), u nás se představuje poprvé.

Šárka Mrvová (pracuje jako editorka v médiích) se realizuje v užité grafice, baví ji řezbařina (absolvovala řezbařský kurz u uměleckého řezbáře Tomáše Cidlíka), inklinuje ke keramice (keramický kurz v Bechyni, studium na ostravské konzervatoři – obor keramika – u Jany Veselé). Nejráději se však pohybuje v oblasti dětské knižní ilustrační tvorby. Jedna kniha s jejími ilustracemi, učebnice pro prvňáky, je právě ve výrobě v Knižním expresu Ostrava, další – pohádková kniha – v pražském vydavatelství XYZ.

Svoje první krůčky k výtvarnému umění učinila v Lidové škole umění v Bílovci. Obrázky, které si kreslila do notového sešitu v hudební přípravce, byly mnohem lepší než znalosti not, takže na doporučení učitele přešla na výtvarný obor. Na další životní pouti ji provázely typografie, všeobecná polygrafie, propagační výtvarnictví

(pedagogové František Forman, akad. mal. Josef Mokráček, akad. mal. Vladislav Oslizlok). Bohaté pracovní zkušenosti získávala v Moravských tiskařských závodech, reklamní agentuře, v novinách, kde začala také psát...

Veselé, vtipné a neskonale bezstarostné působící obrázky, které bude Šárka Mrvová vystavovat v naší Galerii Ametyst až do 9. ledna 2010, vznikají velmi náročnou technikou – podmalbou na sklo. „Tato technika se řadí spíše do oblasti lidového řemesla,“ vysvětluje autorka. „Dříve, před rozšířením tisku, se tímto způsobem malovaly hlavně svaté obrázky, já jsem podmalbu využila pro volnou tvorbu, i když – nevyhýbám se ani církevním námětům.“

(šim)

Inzerce

ČAS NA ZMĚNU
RENAULT MÉGANE
 JIŽ OD 279 900 Kč

ČESKÁ PLATEB 19% RPS ZPŘÍJEMNĚNÍ

V ZÁKLADNÍ VYBAVĚ ABS A KLIMATIZACE | ZÁRUKA: 5 LET NEBO 100 000 km

NEJLEVNĚJŠÍ CENU RENAULT MÉGANE S VÁNOČÍM BONUSEM DOSTANETE U NÁS.

Autoset Centrum ČR plus s.r.o., KONCESIONÁŘ RENAULT

Haviřov, Bludovický kopec Ostrava, Michálkovičká (směr ZOO), Třinec, Lidická 166
 tel.: 596 416 870 tel.: 596 240 474 tel.: 558 323 334-6

Objednávky nových vozů od 1. 9. – 31. 12. 2009 jsou zařizovány do slosování o 4 denní pobyt v Grand hotelu Permon ve Vysokých Tatrách.

TENTO ZPRAVODAJ TISKNE

Ringier Print

Ringier Print CZ a.s.
 Na Rovince 876
 720 00 Ostrava-Hrabová
 Tel.: 596 668 111
 www.ringierprint.cz

Vydavatel: FN Ostrava • Odpovědná redaktorka: Helena Šimová • Telefon číslo: 597 372 578 • Grafika a zlom: ASEITA spol. s r. o. • Uzávěrka: Každý poslední pátek v měsíci • Určeno pro vnitřní potřebu FN Ostrava